

For smått

LEDER: Det er forståelig at Stavanger kommune dropper planene om et vikingsenter i Hafrsfjord. Men det er skikkelig stusslig.

Slaget i Hafrsfjord i 872, der Harald Hårfagre banket småkongene våre, og dermed klarte å samle Norge til et rike, er vel kjent fra historiebøkene. Men vi som bor her, har gjort stusslig lite for å levendegjøre den historien for andre. Sammenligner vi med Stiklestad, der slaget stod som kristnet Norge, er det grunn til å krympe seg.

Siden 1983 har Fritz Røeds monument «Sverd i fjell» fått folk til å stoppe opp i Møllebukta. Først i fjor kom et lite skilt opp om hva de skal minne om, og hva som utspilte seg i Hafrsfjorden. Turistbusser og -biler har hatt problemer med parkering, mens Sonja i iskiosken har vært den eneste som forteller historien videre til de som stopper her.

Denne uken avblåste stavangerpolitikerne planene om et vikingsenter her, etter råd fra sin egen prosjektgruppe. Forsvaret vil ikke selge den tomte de ønsker seg, og resten av området er regulert til friområde. Dessuten vil ikke politikere at et slikt prosjekt skal spenne bein for Arkeologisk museum på Våland sine planer om å utvide virksomheten.

Hvem kan gå sammen og slå på stortromma?

Legger vi til den økonomiske situasjonen i kommunen, er det ikke vanskelig å forstå at prosjektet blir lagt bort.

Midt i pandemien, midt i en økonomisk krise for både kommuner og reiseliv, er dette neppe lengst framme i pannebrasken på veldig mange. Men det har aldri kommet langt nok fram i pannebrasken på mange nok, uansett hvordan tidene har vært. Kanskje har initiativene vært for mange, for små og for sprikende. Det er for trist og for smått.

De som har klart å finne sammen, er Sola kommune og Jærmuseet. De vil samle den sjømilitære historien fra Hafrsfjord til Jåttå i Sømmevågen, et steinkast fra Møllebukta, og ved den samme Hafrsfjorden.

Vikingtiden og alt som har med vikingene å gjøre, er populære historier, tett knyttet til Norge. At de også er spesielt tett knyttet opp til vår region, er en pinlig godt bevart hemmelighet. Det bør mange tenke stort, kommersielt og museumsfaglig om.

Hvem kan gå sammen og slå på stortromma? Hvem kan foreslå og hvem kan satse på et skikkelig opplevelsessenter, stort, svært og kommersielt, og samtidig med faglig tyngde på kunnskap og formidling fra eksempelvis Arkeologisk museum og Jærmuseet?

Om de gjør det i Sømmevågen, på Ytraberget eller i Møllebukta, er underordnet. Men kommersielle aktører og offentlige fagmiljøer bør finne sammen, og se hvordan man kan la vår egen regions vikinghistorie utspille seg stort og levende og attraktivt.